

Selusien koa helamu ten Pilipae

?Isei mutis selusien koanik?

Pol, koa vi eiloheh tai onen Iesu Kristo mutis leta koanik[◊] en sua 61 AD (sua keil koa katau en avong Iesu avasi), navong mul en eim tai en out Rom ka meatin tavaeen keil amul alei kokoe eni.[◊]

?Isei vuli selusien koanik mulamu?

Pol mutis selusien koanek va min Kristin keil koa amul en out Pilipae. Navong Pol mul mual keke vahitehiten more longlongien usil Iesu Kristo en ualien koa elu onen,[◊] kei les meatin tai ten provins ten out Masedonia en matil vovoien tai.[◊] Meatin enek mul vise keke vamai ven keil. Sakini, Pol va en out Masedonia, ka va rohtoh en taon ten out Pilipae ka meatin houlu akur demkatien en out enek.[◊]

?Pol mutis selusien koanikvensa?

Pol en vati vamasmas Kristin keil en out Pilipae ven sanien one – Navong Kristin keil en out Pilipae alonge keke Pol mul en hen kavmen ten out Rom, keil asan sanien tai vakatauni.[◊]

Pol en vati vahisein Kristin keil en out Pilipae en sakien tetahos koa rie lati keke meatin tai vi Kristin – Pol sel kat koakeil en sios ten out Pilipae vit Kristin tai, rendemien onen hehi netan hesuval koa Iesu Kristo mumoni,[◊] hel heloh hekeih keke hetokol keite ten lohlohien

[◊] :: Plp 1:1 [◊] :: Plp 1:7,12-14; Umen 28:30-31 [◊] :: Umen 15:3-18:22 [◊] :: Umen 16:9-10 [◊] :: Umen 16:11-40 [◊] :: Plp 4:10-14 [◊] :: Plp 2:1-11

ten demkatien onen,[◊] hermundemkotei ven etai tounah,[◊] ka kilea hehisu en sakvisien keil hetal min keihoen koa Iesu Kristo mul sani mini.[◊]

Pol en vati vasel kat Kristin keil en out Pilipae avakur sien val en moulien one – Navong Pol mutis va min Kristin keil enek en out Pilipae, keil amul avisu en avong keil takeih ven demkatien one.[◊] Sakini kei sel kat keil avoumon tounah wasi vatal min sien.[◊]

Pol en vati vasel kat Kristin keil en out Pilipae avalah ruai vatahos – Sakvisien keil[◊] ka hihiseien tateisav keil[◊] amul asakin Kristin keil en out Pilipae amul amusel ral min keil eris. Sakini, Pol sel kat keil keke avalah ruai vatahos.[◊]

Mari rendemien tai ten selusien koanik mul en Pilipae 1:21

Munak nimoul, nihat i lat Iesu Kristo hetal min moulien onak. Ka munak nimat, koanek hetahos imok, veni niha nito hetal mini.

Mari rendemien tamun ten selusien koanik mul en Pilipae 2:5

Rendemien koa mul en kami hesuval etin rendemien koa mul en Iesu Kristo.

?Asa mul en selusien koanik?

1. Koakeil amusil Kristo avisu en avong keil takeih ral min sien. (1:1-30)
2. Koakeil amusil Kristo amul amumon sakien keil onen ral min sien. (2:1-30)
3. Koakeil amusil Kristo amulomal keih en demkatien one ral min sien. (3:1-4:1)
4. Koakeil amusil Kristo akataun mesav keil ral min sien. (4:2-23)

[◊] :: Plp 3:13-14 [◊] :: Plp 4:6 [◊] :: Plp 4:13 [◊] :: Plp 1:27-30 [◊] :: Plp 1:4,25; 2:29; 4:4 [◊] :: Plp 1:29-30 [◊] :: Plp 3:2-3 [◊] :: Plp 2:2; 4:2-3

Hitkileaen onen Pol usil leta koanik

¹ Inau Pol ral min Timoti, koa melvi meatin toumien keilu onen Iesu Kristo, melmutis leta koanik.

Melmutisi vat min kami, meatin keil onen Ahi en out Pilipae koa mikapil ral min Iesu Kristo, ka min elda ka dikon keil emun onami.

² Melvisi keke more envatien ka tomat onen Ahi Tamer ka Asuv Iesu Kristo hel ven kami. *

*Pol masmas Ahi ven demkatien onen Kristin
keil ten out Pilipae*

³ Namasmas Ahi onak lises navong namul namundem usil kami. * ⁴ Ka en avong vasi koa navis min Ahi en usite onami, navis ral min sien. ⁵ Namasmas Ahi veni, navong mikur rohtoh en more longlongien rokol kosa, kami mimum vituai ral minau keke rehesakin meatin sav keil akilea en more longlongien usil Iesu Kristo. ⁶ Ka nakur anatin keke Ahi, koa mum rohtoh en more umen koanik en moulien onami, hel houmoni heha vio ... houm vasi eni en avong koa Iesu Kristo hemai ris eni. *

⁷ Mal keke nalonge tahos ven kami veni mirie lat envatien onami minau navong romum vituai en umen koa Ahi sani minau musil more envatien onen. Veni kami mikataun nau navong namul en eim takeih ekek. Ka mikataun nau mun navong namul navit kilea en meten meatin keil keke more longlongien usil Iesu Kristo vi anatin. ⁸ Ahi lei kilea vi anatin keke ek vati mok nilei ris kami, veni envatien onak mul en

* **1:2:** Rom 1:7; Kal 1:3; Flm 1:3 * **1:3:** Rom 1:8; 1Kor 1:4

* **1:6:** Plp 2:13; 1Kor 1:8; Plp 1:10; 2:16

kami mariso suval koa envatien onen Iesu Kristo emun mul en kami. [◊]

⁹ Navis Ahi hesakin kami miheilea revi mok hemukave emi hehathat kami hehi houlu tamun en sakien koa mal. Ka navisi mun keke miheilea Ahi imok, ka miheilea asa koa mal mivoumoni en avong vasi. ¹⁰ Hemukonek, kami miheilea revi sakien keil koa tahos keke mivoumoni. Hesakini, en avong koa Iesu Kristo hemai ris eni keke helei rahit usite onen meatin vasi keil, kami mikilea mihelomal mihetolas en meten ka tounah hetovuol heha kat usite onami. [◊] ¹¹ Veni Iesu Kristo helesi keke moulien onami son heite ten maluen koa ka veni. Ka meatin sav keil koa ilesi isan masmasien min Ahi veni, ka ihati lat isen. [◊]

More longlongien usil Iesu Kristo mul ka vasi out, avaseini keke Pol mules en eim takeih

¹² Tuak ka ahinkuli keil, ek vati mivailea keke mahien keil koa kistal enau, Ahi mul vilesi mai kataun more longlongien enek keke vaha mok vaka vasi out. [◊] ¹³ Veni meatin taleikokoeien vasi keil ten mari taon enek ten out Rom ka meatin sav vasi keil emun akilea keke namul en eim takeih veni namusil kat Iesu Kristo. [◊] ¹⁴ Sakini, houlu en tuak ka ahinkuli keil ekonek, navong keil alesi keke namul en eim takeih ven demkatien onak, demkatien one en Asuv Iesu mul mai keih tamun. Sakini, metauen tovuol en keil ka amarir avahitehit selusien onen Ahi.

¹⁵ Anatin keke tei en meatin keil avitehiteni usil Iesu veni keil avi elu enau ka e vati avali nau. Ka tei en meatin keil avitehiteni veni e

^{◊ 1:8:} Rom 1:9; 2Kor 1:23; 1Tes 2:5 ^{◊ 1:10:} Rom 2:18; 12:2; Hib 5:14; 1Kor 1:8; Plp 1:6; 2:16 ^{◊ 1:11:} Sion 15:8 ^{◊ 1:12:} 2Tim 2:9 ^{◊ 1:13:} Efes 3:1; 4:1; Flm 1:9

vati avakataun meatin sav keil eni. ¹⁶ Koakeil enek avitehiten Iesu Kristo veni envatien one mul enau. Keil akilea keke aling nau en eim takeih enek veni namul nalei kokoe en more longlongien enek. ¹⁷ Ka meatin sav keil arvitehitentei Kristo vatal min rendemien koa mal. Keil amumoni en rendemien ten hetetamenien enges veni e vati avasakin mahien onak vamai vamariso mok en eim takeih ekek. ¹⁸ Ka avaseini mukonek, nasi nau. Veni meatin keil amul avitehiten Iesu Kristo en sise houlu, tei ral min rendemien keil koa mal, ka teisav ral min rendemien keil koa romaltei. Ka nil nisi nau veni.

¹⁹ Nasi nau veni nakilea keke Ahi hesan heite ten hisien onami en usite onak ka Ninin onen Iesu Kristo hesakin tounah enek hehi sise koa nimaluv eni. ²⁰ Inau ek vati mok ka namundesini vi anatin keke nirmumon etai tounah koa hesakin nau nimemou eni. Ek vati keke nimarir en selusien onak keke nihat lat Iesu Kristo lisenges en avek, avaseini munak nimoul vuo nimat veni. ²¹

²¹ Veni munak nimoul, nihat lat Iesu Kristo hetal min moulien onak. Ka munak nimat, koanek hetahos imok, veni niha nito hetal mini. ²² Ka munak nil nimoul hetal min avek koanik, nakilea moum ka moulien onak heson heite ven Ahi. Sakini, narkilea revitei koa kave ek vati mok. ²³ Tounah keilu ekek luleh nau en sise elu. Koa tahos imok, ek vati mok malokovein avek koanik keke mato vatal min Iesu Kristo. ²⁴ Ka ven kami, tahos imok nitos nimoul en avek ekek keke nakilea mal makataun

²¹ **1:19:** Siob 13:16; 2Kor 1:11 ²² **1:20:** 1Pit 4:16 ²³ **1:21:** Kal 2:20 ²⁴ **1:22:** Rom 1:13; 2Kor 5:8

kami. ²⁵ Ka nakilea keke nimoul nitos veni nakur anatin keke nil nikataun kami keke demkatien onami hemai hematu tamun ka mihehilelau en sien. ²⁶ Hesakini, navong nihat niles kami eris, mihehasi kami hehi houlu mok ven asa koa Iesu Kristo mumoni en usite onak.

²⁷ Ka avaseini asa koahekistal enau, kami, moulien onami hevinvin en koakeil amusil more longlongien onen Iesu Kristo. Hesakini, avaseini nihat niles kami vuo nisakras, nitaengoni keke kami mimul mimulomal vituai keih en rendemien tas, ka mimul mivae vituai ven demkatien koa mikuri ka en more longlongien.

◊ ²⁸ Nakilea keke mihermetauntei koakeil avi vativieh ral min kami. Veni navong mimulomal keih en mete, rie lati min keil keke asa koa mivit usili vi anatin. Ka rie lati mun keke Ahi hou lin keil, ka houtut kami. Ka Ahi varei mul sakin tounah keil enek akikistal. ²⁹ Veni kei mumoni tahos min kami navong maen kami miling demkatien onami en Iesu Kristo, ka maen kami mikur mahien emun ven isen. ³⁰ Ka vi anatin keke mimul mikur vati mahien ven demkatien onami suval koa miles nau nakuri navong naro semau ral min kami, ka koa milonge namul veah nakuri ekonek.◊

2

Reheleisungein sakien onen Iesu Kristo koa rendemien onen mul netan

¹ Veni mikapil ral min Iesu Kristo, nakilea kei mul mumon kami mikeih imok en demkatien onami. Veni envatien onen mul en kami, kei

◊ **1:27:** Efes 4:1; Kol 1:10; 1Tes 2:12; Plp 4:3 ◊ **1:30:** Umen 16:22; Plp 1:13

mul vati lat rendemien onami. Veni Ninin Votut mul en kami, mivi tinahos ka emi mahis kami eris. ² Sakini, navis kami keke mihoumon sakien keil ekek vasakinau nihilelau en sien: rendemien onami hetas, envatien koa mul en kami hetas, tinomi hetas, ka mihouum vituai suval meatin tas. ³ Tovuol en kami nahasitei kei vuo naling kei nahina nesa nalin teisav. Tahos imok heling rendemien onen heha netan keke heles meatin sav hetahos helin kei. ⁴ Tetai en kami nandemtei kei enges, ka kei hendem usil teisav keil. ⁵

⁵ Rendemien onami heha netan hesuval etin rendemien onen Iesu Kristo mul netan.

⁶ Veni avaseini keke Kristo vi Ahi en usite vasi keil, ⁶

kei romumontei rendemien onen vahit hetetamenien onealu vavinvvin.

⁷ Ka kei sokovein hetetamenien onen, ⁷
ka mita netan mai suval slev tai.

Kei, avasi en out netan,
ka mai vi meatin enges koa aven mul.

⁸ Kristo mumon rendemien onen va netan
ka long kat Ahi va vio ... mat.

Anatin, kei maen kei mat en aiveave suval meatin tisa tai. ⁸

⁹ Sakini, Ahi vati lat isen Kristo vina nesa, ⁹
ka san eis ten hetetamenien mini
koa mulin eis sav vasi keil. ⁹

¹⁰ Sakini, en isen Iesu, tounah vasi iha netan mini: ¹⁰

⁵ **2:3:** Kal 5:26; Rom 12:10 ⁶ **2:4:** 1Kor 10:24,33 ⁷ **2:6:**

Sion 1:1,2; 17:5 ⁸ **2:7:** 2Kor 8:9; Sion 1:14; Hib 2:14,17 ⁹ **2:8:**

Sion 10:17; Hib 5:8; 12:2 ¹⁰ **2:9:** Umen 2:33; Hib 1:3 ¹¹ **2:9:**

Efes 1:21; Hib 1:4 ¹² **2:10:** Aes 45:23; Rom 14:11

koakeil ten out nesa,
 koakeil ten out netan,
 ka koakeil emun amul en out ten matien.
11 Anatin, keil vasi ihitehiteni ihit,
 “Iesu Kristo vi Asuv onomai.”
 Hemukonek, isen Ahi Tamen hehina nesa mok.

*Selkatien keke moulien orer hetolas en meten
 meatin keil*

12 Tuak ka ahinkuli keil, veni mikur rendemien koa netan suval Iesu, mihelong kat inau suval koa lises mimul mimumonni, en avong koa naro ral min kami, ka en avong kosa imok koa narratei mun vatal min kami. Hetal min metauen, mihoum hekeih keke mihelei kat revi kami keke sakien keil onami hesuval koakeil Ahi mutut keil ran tisaen. **13** Veni vi Ahi varei koa mul mum en kami. Kei mul sakin kami emi vati mivousil asa koa en vat kami mivoumonni, ka mul san keihoen emun keke mikilea mivoumonni. **14**

14 En tounah vasi koa mimumonni, minasel kutttei ka minavul kattei kami eris. **15** Hesakini, sakien onami hetie lati keke mivi natin Ahi keil koa amutolas, ka tounah tovuol vaha kat usite onami en meten meatin tisa keil ten kosa koa sakien one kalkali. Hemukonek, moulien onami hetitin luhu en keil hesuval hitu keil amul avihil en mankoli. **16** Mihehitehitien more longlongien min keil koa kilea vasan moulien min keil. Veni, munak hemukonek, nakilea mahasi nau en avong koa Iesu Kristo hemai ris eni. Veni moulien onami hetie lati keke narokol keite ten

12: Sam 2:11; 1Pit 1:17 **13:** Sion 15:5; 1Kor 12:6; 15:10;
 2Kor 3:5; 1Tes 2:13 **14:** 1Kor 10:10; 1Pit 4:9 **15:** Dut 32:5; Mat 10:16; Umen 2:40; Dan 12:3; Mat 5:14; Efes 5:8; 1Tes 2:19; 1Kor 1:8; Plp 1:6,10; Aes 49:4; 65:23; Kal 2:2

lohlohién onak ka umen onak son heite, rovitei heisav.

¹⁷ Avaseini munak u vini nau, nisi nau ka nimasmas Ahi ven kami vasi. Veni matien onak hesuval sanien votut tai koa nasani min Ahi ven demkatien onami. ¹⁸ En vati sakien enek, navong kami mimul mikur sakvisien keil onami, kami mun mihemasmas Ahi ka mihesi kami hetal minau. ¹⁹

Selkatién keke me-Pilipae keil ikur revi Timoti ka Epafrodaetas

¹⁹ Munak housil envatién onen Asuv Iesu, namundemi keke nisila Timoti hehat ven kami hervitei tuetin. Hesakini, navong hemai ris venau, longlongien usil kami koa hekuri hesan sien minau. ²⁰ Meatin onak tovuol emun vasuval Timoti koa envatién onen mul en kami ka en vati vakataun kami vasuval inau. ²¹ Meatin sav vasi keil amul amumon tounah keil koa keil enges e vati avoumoni, ka armumonteí asa koa Iesu Kristo en vati. ²² Ka Timoti rie lati tuai min kami keke kei mum min Iesu. Veni komal melmum vituai ven more longlongien onen Ahi suval ehon tai mul mum ral min tata onen. ²³ Sakini, en avong etin koa nilong kilea asa koa umoni minau en kot, nisila Timoti hehat ven kami. ²⁴ Ka namundesini keke, hervitei tuetin, Asuv hemaenau mun nihat ven kami.

²⁵ Ka namundemi tahos keke nisila tuak Epafrodaetas hehat eris ven kami. Kami misani minau keke vahi eloheh onami minau ka hekataunau en usite onami. Ka komal melmum vituai ka melvae vituai en umen onen Ahi.

¹⁷ 2:17: Rom 15:16; 2Tim 4:6 ¹⁸ 2:18: Plp 3:1; 4:4 ¹⁹ 2:21: 2Tim 4:10

◊ 26 Kami milonge keke kei mesai houlu ka mimundemko veni. Ka navong Epaafrodaetas long usil demkoen onami, kei longe tisa ka vit vasao eris en kami. 27 Ka anatin eli keke kei mesai marite ka vesesal vamat. Ka Ahi en mahisi, ka en mahis inau mun. Veni munak kei hemat, inau nilonge hetisa hehi houlu mun. 28 Sakini, ek vati li mok masila kei vahat ven kami keke mivasi kami eris navong mihelesi. Ka hemukonek, demvoen onak hetovuol emun. 29 Hesakini, mihekur revi kei en isen Asuv Iesu hetal min sien. Ka mal keke mihehouhou mok min vati meatin keil koa amukonek. ◊ 30 Veni kei san moulien onen ka vesesal vamat ven umen onen Kristo. Kei mundem maen moulien onen, ka mai kataunau en usite onami keke voumon umen koa kami misakras mivoumoni.

3

Maluen koa vi anatin en meten Ahi ka en sisen demkatién

1 Sakini, tuak ka ahinkuli keil, avaseini asa koa hemai, mihesi kami en apiluen onami hetal min Asuv. Romeastei enau keke masel kat ris kami en tounah keil ekek, veni nakilea mul ring koe moulien onami. ◊

2 Mihelei kat revi kami en tiser taluvosien keil koa amul aviteni keke meatin heha en vekahoi keke hemai hehi meatin kati onen Ahi. Koakeil enek amumon tounah koa tisa suval avi huli rendan keil. ◊ 3 Ka ir rormundesintei sakien keil koa amumoni hae en aven meatin vasakin ir rovahi meatin keil kati onen Ahi. Vuo, ir rova

◊ 2:25: Plp 4:18 ◊ 2:29: 1Kor 16:16,18; 1Tim 5:17 ◊ 3:1:
Plp 2:18; 4:4 ◊ 3:2: Sam 22:16,20; Rev 22:15

en vekahoi koa vi anatin, veni rova netan min Ahi ka en Ninin Votut onen ka rosi ir ven apiluen orer ral min Iesu Kristo. *

⁴ Vahit ek vahati, inau mun nakilea maling desien onak en tounah keil vatricek koa meatin keil amul amumoni hae en ave. Anatin, munak meatin etai mundemi keke kei kilea valing desien onen en tounah koa amumoni hae en aven vasakini vamal en meten Ahi, inau namumoni tahos imok mulin kei. * ⁵ Veni inau nuva en vekahoi navong avong onak outel (8) semau.* Inau navi koan Isrel navong avasi inau, ka naka en vatiamal onen Bensamin. Anatin, inau navi Hibru kati. Ka en usite ten mengkatien keil onen Siu keil, inau navi Farasi tai koa namusil katiati keih. * ⁶ Ka veni ek vati mok masakin meatin sav keil avousil mengkatien keil ekek, nasan mahien houlu en koakeil ten Sios onen Iesu Kristo veni namundemi asak visi avasakin mengkatien keil onen Ahi avavupuol.* Ka en usite koa meatin tai kilea vamal en meten Ahi munak housil kat mengkatien keil onen enges, tounah tovuol avahotini vatisa enau. *

⁷ Ka avaseini keke tounah vasi keil koa namumoni mulamu usil mengkatien keil onen Ahi marite, navong numai nakapil vituai ral min Iesu Kristo, nalei kilea keke tounah keil enek avi heisav enges. * ⁸ Ka roviteis tounah keil

* **3:3:** Rom 2:29 * **3:4:** 2Kor 11:18 * **3:5:** Sen 17:1-27
 mul viteni keke Ahi meng kat Ebraham keke ehon vasi keil koa avasi en vatiamal onen iha en vekahoi navong avong one outel (8) semau keke vatie lat hatkatien takeih onen ral mini. * **3:5:** Luk 1:59; 2:21; 2Kor 11:22; Umen 23:6; 26:5 * **3:6:** Umen 9:1-2
 * **3:6:** Umen 8:3; 22:4; 26:9-11 * **3:7:** Mat 13:44,46; Luk 14:33

enek enges. Inau namundemi keke tounah sav vasi keil en moulien onak avi heisav enges. Veni navong numai mailea en Iesu Kristo, nalei kilea keke kei vi hetetamen imok mulin tounah sav vasi keil. Sakini, keke mousil kati, narivin tounah sav vasi keil eva suval tahul keke nusil kat Iesu Kristo hekeih imok. ⁹ Anatin, ek vati mok mapil revi vatal mini. Sakini, maluen koa nakuri en meten Ahi rokatei mun en longkatien onak enges en mengkatien keil. Vuo, kosa, nakur maluen en meten Ahi veni demkatien onak mul en Iesu Kristo. Anatin, Ahi mul san maluen min koakeil enges aling demkatien one en Iesu Kristo.

◊ ¹⁰ Inau ek vati mok mailea Iesu Kristo ka mailea revi keihoen onen Ahi en moulien onak koa kei mum ral mini navong sakin Iesu Kristo moul eris ran matien. Ek vati mok makur tei mahien vasuval koa kei kuri, avasieni munak nimat hesuvali. ◊ ¹¹ Veni, hemukonek, nakilea makur asa koa naling desien onak mul ien, keke, inau mun, nimoul eris ran matien. ◊

Selkatien keke rovaloh vakeih rovakur uite ten demkatien orer

¹² Ka narvitentei keke inau namal tuai vuvo nakur uite ten demkatien onak tuai. !Vuo! Namul nasak visi maloh vakeih keke makur uite enek vahi onak, veni Iesu Kristo mum keih keke vakur inau mahi onen. ◊ ¹³ Tuak ka ahinkuli keil, nakilea keke narrokoltei yeah uite ten demkatien onak. Ka namul namumon tounah tas, ek mul vobongan asa koa mul en eisiluk, ka namuloh keih vis keih keke makur asa koa mul mulamu

◊ **3:9:** Rom 3:21-22 ◊ **3:10:** Rom 6:3-5; 8:17; Kal 6:17 ◊ **3:11:** Umen 4:2; Rev 20:5-6 ◊ **3:12:** 1Tim 6:12,19; Umen 9:5-6

enau. ¹⁴ Anatin, namul namuloh keih keke matokol keite ten lohlohiien ten demkatien onak keke makur uite teni. Uite enek vi sakien koa nakilea mahina mato en out nesa veni Ahi vise nau mapil vatal min Iesu Kristo. ¹⁵

¹⁵ Ir vasi koa romatu tuai en demkatien orer, rehekur vati rendemien koanik. Ka munak tei en kami akur rendemien sav usil tounah keil enek, Ahi houmon keil ilea revi anatinien teni. ¹⁶ Ka koa hetetamen imok, rehousil kat anatinien koa Ahi vothot eni tuai min ir. ¹⁷

¹⁷ Tuak ka ahinkuli keil, kami vasi miheapil vituai keke miheleisungein sakien ka rendemien keil onak. Ka mihousil kat koakeil amul aleisungein sakien keil koa milesi en moulien onomai. ¹⁸ Veni, suval koa naviteni min kami avong houlu tuai, ka navit risi ral min simetok, sakien keil onen meatin houlu arie lati keke avi vativieh ral min Iesu Kristo koa mat en aiveave. ¹⁹ Sakini, Ahi hou lin keil, veni amusil kat envatien ten ave enges suval vi ahi one, ka tounah koa mal keke avamemou eni, keil amul avut keil veni suk. Anatin, keil amundem usil tounah keil ten out netan enges. ²⁰ Ka ir, rovi horetan ten out nesa. Ka romul rorosin meatin ten mututien orer koa heka en out nesa, kei vi Asuv Iesu Kristo. ²¹ En avong enek, kei hehiles aver ten out netan koa memeraus, ka houmon keil imai isuval aven ten hetetamenien. Kei houmoni hetal min vati keihoen koa kei mul sakin tounah vasi amul umai aval en hen. ²²

¹⁴ **3:14:** 1Kor 9:24 ¹⁵ **3:15:** Mat 5:48; 1Kor 2:6 ¹⁶ **3:16:** Kal 6:16 ¹⁷ **3:17:** 1Kor 4:16; 11:1; 1Tes 1:7; 1Pit 5:3 ¹⁸ **3:18:** 1Kor 1:23; Kal 6:12 ¹⁹ **3:19:** Rom 16:18; 8:5-6 ²⁰ **3:20:** Efes 2:6,19; Hib 12:22 ²¹ **3:21:** Rom 8:29; 1Kor 15:43-53; 15:28

4

Selkatien keil keke rovato vituai vatahos ka rovaling rendemien orer en tounah keil onen Ahi

¹ Sakini, tuak ka ahinkuli keil, mihehatimal hekeih en demkatien onami en Asuv Iesu. Envatiens onak mul en kami houlu, ka ek vati mok malei ris kami. Veni kami misakin nau nasi nau ka demkatien onami suval ui lohlohien ten moulien onak. *

² Iuodia ka Sintike, napeah kamil eli keke milhesak visi milvamai en rendemien vatas veni kamil vasi milmusil kat Asuv. ³ Ka navisuk, Susungus,* koa lomum vituai ka kovi anatin enau, keke kovaha kovakataun luahin ekek. Veni keilu lulehkao vituai ral min inau keke metvitehitien more longlongien. Anatin, metmum ral min Klemen ka tuak sav keil keisom koa ise mul en Tus ten Moulien onen Ahi koa amutis isen meatin keil koa ikur moulien koa sakras vavus en out nesa. *

⁴ Lises, sien hel ven kami veni kami mikapil ral min Asuv. Anatin, navit risi keke mihesi kami. * ⁵ Mihetie lat sakien ten merauen min meatin vasi veni, hervitei tuetin, Asuv hemai. * ⁶ Minandemkotei en etai tounah, ka mihehis min Ahi ven tounah keil vasi. Ka navong mivisi ven kataunien, mihoumoni hetal min masmasien. * ⁷ Hemukonek, tomat onen Ahi koa mulin asa koa meatin keil ten out netan akilea availea eni hel ven kami. Anatin, veni mikapil ral min

* **4:1:** 1Tes 2:19-20 * **4:3:** Susungus, aneite ten isen vi 'kei koa vi anatin koa lomum vituai.' * **4:3:** Eks 32:32,33; Sam 69:28; Dan 12:1; Rev 3:5; 13:18; 17:8; 20:12,15; 21:27 * **4:4:** Plp 3:1 * **4:5:** Hib 10:37; Tiem 5:8,9 * **4:6:** Mat 6:25; 1Pit 5:7; Kol 4:2

Iesu Kristo, tomat enek heting koe moulien ka rendemien onami. ◊

8 Tuak ka ahinkuli keil, tounah tamun koa ek vati mahiteni min kami keke miheling rendemien onami en tounah koa tahos: asa koa vi anatin, asa koa mal, asa koa vinvin keke mivahouhou mini, asa koa muto en meten Ahi, asa koa moreite, asa koa vi hetetamen imok, ka asa koa mal keke rovahasi ir eni. Anatin, en tounah keil vatinnek, kami mihendem usili. ◊

9 Miheles mihoumon tounah keil koa navisein kami eni ka nasani min kami. Anatin, tounah koa milong nau naselus usili vuo miles nau namumoni, kami suk mihoumoni. Ka Ahi, koa vi vatte ten tomat, heto hetal min kami. ◊

Pol masmas me-Pilipae keil ven saniem one

10 Inau navilelau en sien ka namasmas Asuv veni nales kataunien koa misani minau. Anatin keke mulamu mikataunau, ka tuetin neli mirsantei mun tounah. Nakilea keke emi rovobongentei nau, ka ahho tovuol keke mivatie envatien onami minau. 11 Ka narvitentei koanik veni natamurei en tounah. Veni numai nakilea suk sakien ten sien, avaseini asa koa mul en hek. ◊ 12 Veni nakilea mamoul vatal min asa koa havivis, vuo vatal min asa koa yahi houlu. Ka numai nakilea revi en sakien ten sien, avaseini munak anien ak houlu, vuo amai kat nau; avaseini munak tounah onak houlu, vuo havivis. 13 Nakilea mahisu en tounah vasi keil hetal min keihoen koa Iesu Kristo mul sani minau. ◊ 14 Ka mukos, tahos

◊ 4:7: Aes 26:3; Sion 14:27; Kol 3:15 ◊ 4:8: Rom 12:17 ◊ 4:9:

Rom 15:33; 16:20; 1Kor 14:33; 1Tes 5:23 ◊ 4:11: 1Tim 6:6

◊ 4:13: 2Kor 12:10; 2Tim 4:17

imok keke kami mikataunau en mahien keil koa namul nakuri.

¹⁵ Kami me-Pilipae keil mikilea revi keke, navong nuva navitehiten rohtoh en more longlongien usil Kristo min meatin keil, kami enges misan kataunien minau navong nalokovein provins ten out Masedonia keke mal maha mahitehiten more longlongien onen Ahi en out sav keil. Anatin, sios sav keil arsantei tounah keke makuri vakataunau, vi kami enges. [☆]

¹⁶ Ka navong namul en taon ten out Tesalonaeka, rovitei avong tas koa kami misan tounah mai vakataunau. ¹⁷ Narvitentei tounah keil enek veni ek vat kami miwasan kataunien eris minau. Vuo, ek vati mok keke Ahi heles tounah koa mimumoni en usite onak, ka hesan uite teni min kami en avong etai. [☆]

¹⁸ Ek vati keke mahit kilea min kami keke nakur vasi kataunien koa misani minau ka en hen Epafradaetas. Ka nalesi vi houlu mok ka mulin asa koa ek vati. Sanien onami suval sanien votut koa mal revi en meten Ahi, ka kei mus vite teni tahos imok ka si kei veni. [☆] ¹⁹ Ka nakilea keke Ahi onak vilelau en tounah vasi. Ka kei hesan vasi tounah koa kami mitamurei eni veni mikapil ral min Iesu Kristo. ²⁰ Rehehati lat isen Ahi Tamer veni hetetamenien onen hel lises ka lisenges. Anatin.

Selusien ekor

²¹ Naviten ‘more’ min meatin keil onen Ahi keisom koa akapil ral min Iesu Kristo. Ka tuak ka ahinkuli keil en demkatien koa aro ral minau amul aviten ‘more’ one min kami. ²² Anatin,

[☆] **4:15:** 2Kor 11:9 [☆] **4:17:** 1Kor 9:11 [☆] **4:18:** Sen 8:21; Eks 29:18; Esek 20:41

meatin vasi keil onen Ahi ekok aviten ‘more’ min
kami, ka koakeil imok aro en teim onen asuv
houlu ten out Rom. [✳]

²³ Navisi keke more envatiен onen Asuv Iesu
Kristo hel ven kami vasi.

[✳] 4:22: Plp 1:13

**Paama Bible
Portions of the Holy Bible in the Paama Language of
Vanuatu
Certaines parties de la Bible dans la langue Paama
de Vanuatu**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Paama

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

 You include the above copyright and source information.

 You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-03-11

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

e4d59815-486c-529e-8bd4-ce3980ae5535